

Громадська організація «ТРУС ХАУНДС»
Київ, вул. Кожум'яцька 20-Г, офіс 5
Моб: +38 067 220 8486
info.hounds@gmail.com

Non-Governmental organization
«Truth Hounds»
Cell: +38 067 220 8486
info.hounds@gmail.com

Last day of winter. Fifth day of blatant violations of the IHL

During 28 of February Russia continued to indiscriminately shell civilians with hi explosive bombs and cluster munitions and intentionally target them.

Truth Hounds have been documenting international crimes committed by all actors during the armed conflict in and occupation of parts of Ukraine's territory since 2014. We have made submissions to the International Criminal Court, and provided analytical reports to national investigative authorities, including the Office of the Prosecutor General of Ukraine.

Our team has continued documenting war crimes during the current large-scale wave of aggression. Truth Hounds documenters are currently working in several cities affected by the invasion across central, northern, eastern, and southern Ukraine. We also maintain a wide network of informers on the ground, including relatives and friends, who provide the latest up-to-date information.

The present analytical brief is primarily based on open sources, verified by our analysts. We do not publish the exact addresses or detailed locations of the attacks, as hostilities in many such places remain ongoing and the precise locations may be utilised to gain military advantage.

Executive summary

Протягом 28 лютого армія РФ вела активні бойові дії та здійснювала щільні й потужні обстріли, завдаючи надмірної шкоди та страждань цивільному населенню України в Київській, Чернігівській, Сумській, Донецькій, Харківській, Луганській та Запорізькій областях. Протягом бойових дій цього дня росіяни скоїли ряд серйозних воєнних злочинів. Типи вчинених злочинів можна поділити на такі категорії: (1) **Атаки на цивільне населення та цивільні об'єкти**, (2) **захоплення приватної власності**.

Також ця довідка окремо наголошує на ймовірному використанні російською авіацією заборонених Протоколом III до Конвенції про певні види звичайної зброї (сторонами якого є і Російська Федерація, і Україна) некерованих фугасних авіабомб проти цивільного населення. Ймовірне використання таких бомб зафіксоване 28 лютого в районі Салтівки на півночі Харкова.

Атаки на цивільне населення та цивільні об'єкти

Протягом звітного періоду документаторам Truth Hounds із відкритих джерел вдалося зафіксувати як цілеспрямовані розстріли цивільного населення, так і обстріли та бомбардування цивільної забудови та об'єктів інфраструктури.

На Київщині та Сумщині армія РФ розстріляла як мінімум від чотирьох до шести людей з метою заволодіння їхніми транспортними засобами при відступі. На Чернігівщині, за

попередніми даними, представники армії РФ розстріляли кількох цивільних, які переховувалися від артилерійного обстрілу в підвалах своїх будинків.

Значних цивільних втрат росіяни завдали на Чернігівщині. Із використанням РСЗВ “Смерч”, спорядженого осколково-фугасними та касетними боєприпасами, вони масово обстріляли приміські до Чернігова села Киїнка та Павлівка. Десятки будинків мирних жителів були пошкоджені або знищені, загинули цивільні.

Місто Харків зазнавало буквально хаотичного артилерійного обстрілу протягом всього 28 лютого. Ймовірно РСЗВ “Смерч” влучив у тротуар перед входом у продовольчий магазин на одній з вулиць північної частини міста. Внаслідок влучання постраждала літня жінка — їй відірвало ноги. Обстріл мікрорайону Павлове поле супроводжувався великою кількістю загиблих. Після закінчення сигналу повітряної тривоги люди вийшли з укриттів, щоб набрати води, і їх обстріляли. Також головне управління ДСНС України в Харкові повідомило, що отримало заявки щодо 169 боєприпасів у межах Харкова й області. З-поміж них також були снаряди РСЗВ “Град”. Детальний перелік задокументованих постраждалих населених пунктів та цивільних наводиться у цій довідці.

Захоплення приватної власності

На околицях Херсона 28 лютого о 16:30 солдати окупаційної армії РФ вдалися до захоплення майна місцевого магазину, розташованого на під'їзді до міста. Ці дії були відзняті камерою спостереження магазину та викладені в мережу місцевими жителями. Захоплення приватного майна за МГП допускається виключно в разі існування нагальної військової необхідності. В будь-якому разі, за вилучену власність має бути надана компенсація законному власнику. Очевидно, що реальна кількість випадків захоплення приватної власності більша, проте через масштабність наступу та неконтрольованість росіян лише в поодиноких випадках вдається чітко зафіксувати і прослідкувати події з відкритих джерел.

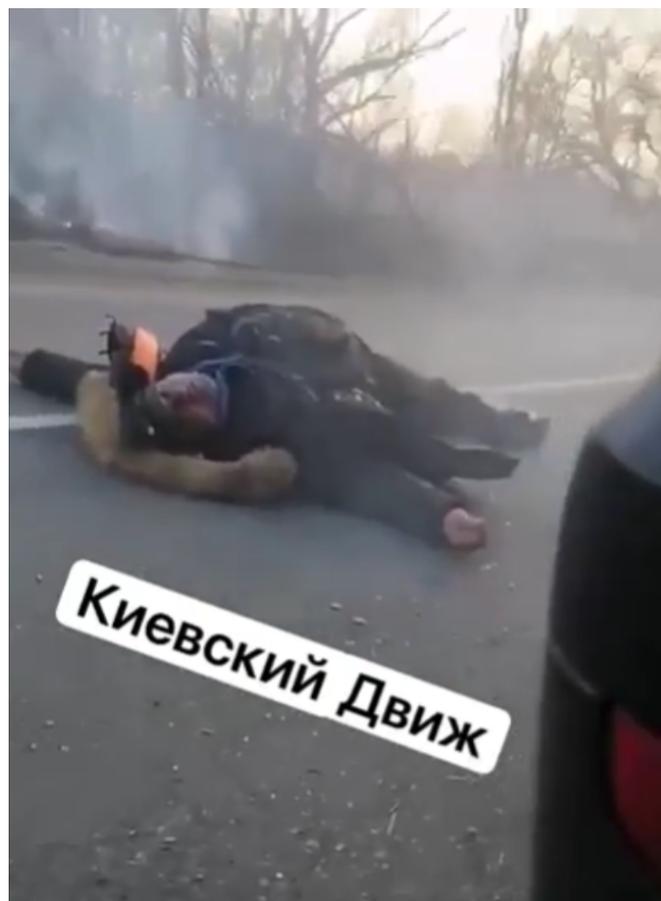
Вступ

Збройні дії на п'ятий день після нової хвилі агресії Російської Федерації суттєво відрізнялися від попередніх. Так, на зміну сухопутним операціям прийшло широкомасштабне застосування артилерії та авіації для бомбардувань українських населених пунктів. Зміна в тактиці може бути прослідкована як у суттєвих руйнуваннях цивільних об'єктів та цивільної інфраструктури у містах та селах, так і в зменшенні втрат особового складу російських збройних сил (з розрахунку на день збройного конфлікту і за даними Міністерства оборони України). У зв'язку зі зміною методів ведення збройного конфлікту з російського боку, а також інтенсифікацією артилерійних обстрілів, надалі Truth Hounds не виокремлюватиме навмисні атаки на цивільні об'єкти та невибіркові атаки, що спричиняють надмірні жертви серед цивільного населення та руйнування цивільних об'єктів. З'ясування характеру атак та визначення їхньої пропорційності проводитиметься згодом. У довідці відтак фіксуватимуться лише факти влучань у цивільні об'єкти без їхньої кваліфікації.

Те ж саме здебільшого стосується і встановлення типу використаного озброєння. Без безпосереднього доступу до місць влучання снарядів часом важко встановити поза розумним сумнівом тип озброєння, використаний для нападу, в результаті якого постраждали цивільні об'єкти. Це встановлення проводитиметься після отримання доступу до місця влучання чи після додаткових консультацій з військовими експертами.

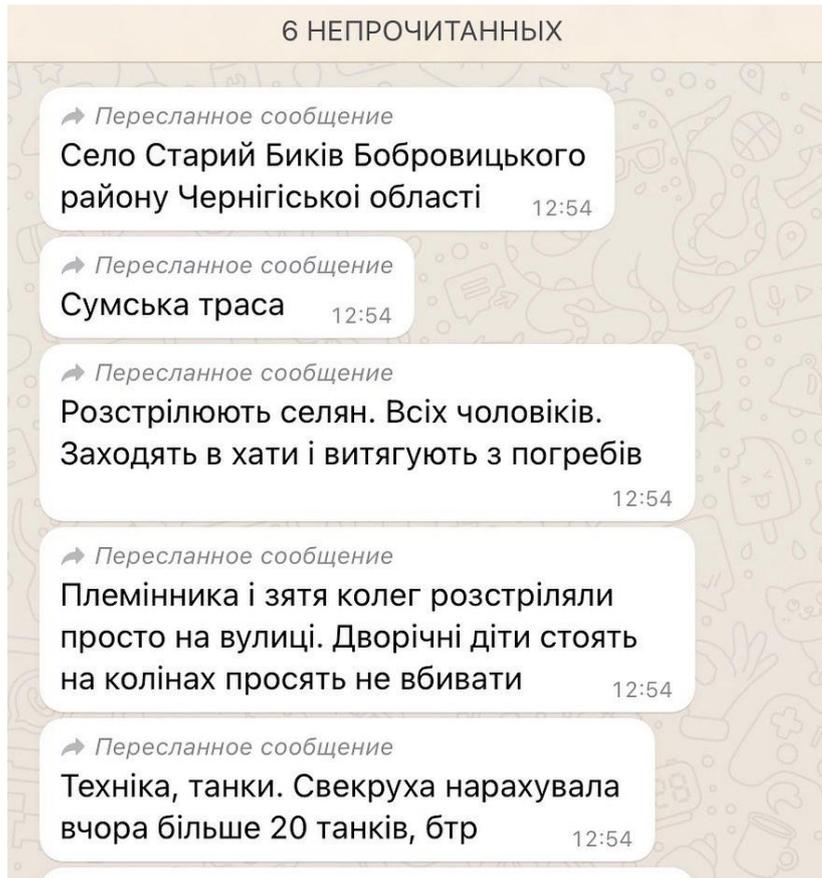
Атаки на цивільне населення та цивільні об'єкти

28 лютого о 17:02 на телеграм-каналі “Збройні сили України. Війна з окупантами” з'явилося відео з околиць населеного пункту Іванків, Київської області. На відео видно, як двоє чоловіків, батько та син, їдуть на автомобілі по дорозі. У якийсь момент по них відкрили вогонь невідомі. Вогонь вівся з дороги, ймовірно, з північного напрямку — оскільки в цей період сонце сідає орієнтовно на північному заході. Стріляли із крупнокаліберного кулемета, який наскрізь пробив автомобіль Mercedes Vito. У момент нападу сонце вже сідало, отже, орієнтовний час атаки на цивільних — близько 17.00, що дозволяє припустити, що ця атака сталася напередодні — 27 лютого. У результаті обстрілу загинув один чоловік.

Тіло вбитого цивільного чоловіка на дорозі на околицях населеного пункту Іванків, Київської області, відео опубліковане 28.02.2022

У селах Старий Биків і Новий Биків Чернігівської області, за повідомленням від мешканки Києва, що 24 лютого з початком війни виїхала до цього населеного пункту, та очевидця подій, окупанти розстріляли кількох цивільних, що переховувались від обстрілів у підвалах власних будинків¹. Це сталося у ніч на 28 лютого. Нових підтверджень цього інциденту до ранку 2 березня нам дістати не вдалося — ніхто з наших контактів у Старому Бикові не виходив на зв'язок.

Переписка евакуйованої в Старий Биків жінки зі своєю подругою вранці 28 лютого.

¹ "No title", Yanina Smelyanskaya, 28.03.22 at 13:57 available at: https://www.facebook.com/permalink.php/?story_fbid=319021753530562&id=100003668056136

Скріншот листування з очевидцем подій, Новий Буків, 28.02.2022

На Сумщині, неподалік від населеного пункту Чупахівка Охтирського району, представники армії РФ, які намагалися покинути територію України після розбиття їхньої військової колони силами ЗСУ, відкрили вогонь по цивільному автомобілю. Після цього пасажирів авто викинули, а сам транспортний засіб забрали та поїхали на ньому в бік населеного пункту Чупахівка². У самій Чупахівці солдатам армії РФ нібито вдалося заволодіти ще одним автотранспортним засобом і, можливо, взяти в заручники місцевого жителя — водія автомобіля. Достовірна інформація про долю водіїв та пасажирів викрадених автомобілів відсутня, проте за різними даними, вбили від трьох до п'яти цивільних³. Також різні джерела повідомляли, що втікачі з лав армії РФ ламають замки гаражів у Чупахівці та крадуть цивільні авто. Достеменних підтверджень цих фактів поки що немає. Того ж дня, орієнтовно о 12.30, армія РФ відкрила вогонь по населеному пункті Охтирка, Сумської області, та обстріляла нафтобазу, спровокувавши сильну пожежу⁴. За наявними даними, у результаті влучання ніхто не постраждав, а пожежу вдалося загасити протягом 30 хвилин.

О 2-й годині дня 28 лютого голова Донецької ОДА Павло Кириленко повідомив про обстріл евакуаційного транспорту, який прямував до Волновахи, аби вивезти звідти

² No title, Міський голова Охтирської територіальної громади, 28.02.2022 at 11:24, available at: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1115889112521286&id=100023006243706

³ "На Сумщині окупанти з розбитої колони розстріляли селян у Чупахівці", Новинарня at 12:53, available at: <https://novynarnia.com/2022/02/28/na-sumshhyni-okupanty-z-rozbytoyi-kolony-rozstrilyaly-selyan-u-chupahivczi-video/>

⁴ "В Охтирці окупанти влучили в нафтобазу", Українська правда at 13.11, available at: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/02/28/7326811/>

цивільне населення. Обстріл здійснили з РСЗВ “Град” з боку російських військових. Колона не постраждала, і вдалося здійснити евакуацію⁵.

28 лютого близько 21 години внаслідок ракетного обстрілу був зруйнований п’ятиповерховий гуртожиток у м. Васильків Київської області⁶. За інформацією голови міста Наталії Баласинович, 2 людини загинули, 3 отримали поранення⁷.

Того ж дня орієнтовно о 20:30 у Білій Церкві від обстрілу постраждав п’ятиповерховий гуртожиток, якому вибуховою хвилею вибило вікна⁸. Попередньо встановлено, що найближча можлива військова ціль розташована на відстані близько 5 кілометрів від цього об’єкта інфраструктури. Вночі 28 лютого, о 02:45, ракета влучила в житловий будинок у центрі міста Чернігів. Зайнялася пожежа. Одна жінка постраждала⁹. Поранено чоловіка¹⁰.

Боєприпас влучив у фундамент п’ятиповерхового житлового будинку, загорілися дві квартири на першому та другому поверхах. На цій самій вулиці зафіксоване влучання в будівлю дитячого садка¹¹. На центральному ринку міста снаряд поцілів у магазин¹².

Зранку з артилерії обстріляли гіпермаркет “Епіцентр” та п’ять будинків, що розташовані поруч^{13 14}. Гіпермаркет вигорів повністю.

28 лютого близько 15:30 російська армія масово обстріляла із РСЗО “Смерч” з використанням осколково-фугасних та касетних¹⁵ боєприпасів приміськи до Чернігова села

---

⁵ “Павло Кириленко: Евакуаційний транспорт, відправлений зранку до Волновахи, щоб вивезти людей, поки що не дістався місця призначення — колона потрапила під обстріл російських градів”, Facebook, 28.02.22 at 14:00, available at: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=496183185397574&set=a.464541731895053>

⁶ “Зруйновано 5-поверховий будинок у Василькові, там були люди, горіти тобі в пеклі, злодій! Люди, залишайтеся в сховищах!!!” Facebook Наталія Баласинович 28.02.2022 at 21:38, available at: <https://www.facebook.com/Nataliia.Balasyovych/posts/348757370594652>

⁷ Facebook Наталія Баласинович 28.02.2022 at 23:46, available at: <https://www.facebook.com/Nataliia.Balasyovych/videos/322816299679513>

⁸ Information confirmed by photo received from the local witness on March 2 at 12:52. Source — Truth Hounds data base

⁹ “UPD: Унаслідок пожежі у будинку у Чернігові постраждала одна жінка.”, hromadske.ua, 28.02.2022 at 04:50, available at: http://fb.watch/bs3sv_nfxM/

¹⁰ Facebook Марина Рейко, 28.02.2022 at 09:29, available at: <https://www.facebook.com/100000402658829/posts/5052585854764786/?sfnsn=mo>

¹¹ “Російські окупанти розгромили дитсадок”, Сайт міста Чернігова, 01.03.2022 at 16:30 available at: <https://www.facebook.com/watch/?v=639143057351673>

¹² “ДСНС: росіяни нещадно обстрілюють Чернігів”, BBC News, 28.02.2022, available at: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-60550261>

¹³ «У Чернігові після артобстрілу російських окупантів горить “Епіцентр”», Суспільне Чернігів, 28.02.2022, available at: <https://fb.watch/bszn-54Pn5/>

¹⁴ “Епіцентр”, Facebook Dmitry Blaush, 28.02.2022, available at: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=2107064442796403&id=100004786020980

¹⁵ No title, Facebook Віталій Вензик, 28.02.22 at 16:18 available at: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1084731998990741&set=pcb.1084739205656687>

Киїнка та Павлівка¹⁶. Десятки будинків мирних жителів пошкоджені або знищені¹⁷. Є щонайменше двоє загиблих¹⁸ і поранені серед цивільних — точна кількість встановлюється. Сільська амбулаторія і церква також зазнали значних руйнувань¹⁹. Під час атаки загинуло троє співробітників спецпідрозділу поліції та ще п'ятнадцять були поранені²⁰.

Вбитий під час удару РСЗО 28.02.22 мешканець передмістя Чернігова

---

¹⁶ “No title”, Новинач, 28.02.22 at 16:01 available at: <https://t.me/novinach/17225>

“Росіяни розстрілюють приміські села Чернігова із градів та касетних бомб”, 28.02.22 at 15:49, available at: <https://cntime.cn.ua/rosiyani-rozstrilyuyut-primiski-sela-chernigova-iz-article/>

¹⁷ “No title”, Головне управління ДСНС України у Чернігівській області, 28.02.22 at 16:36, available at: <https://www.facebook.com/MNSCHERNIGIV/posts/4717930768333054>

¹⁸ “No title”, Зооволонтеры Чернигова-помощь бездомным животным, 1.03.22 at 11:03, available at: <https://www.facebook.com/groups/zoovolonterChe/permalink/1396287597538251/?sfnsn=mo&ref=share>

¹⁹ No title, Facebook Віталій Вензик, 28.02.22 at 16:18 available at: <https://www.facebook.com/100023618528569/videos/pcb.1084739205656687/624038548693884>

²⁰ “П'ятий день збройного нападу. Чернігівщина. ТЕКСТОВА ТРАНСЛЯЦІЯ”, 28.02.22 at 20:29, available at: <https://suspilne.media/212011-patij-den-zbrojnogo-napadu-vernigivsina-tekstova-translacia/>

Касета РСЗВ “Смерч” біля церкви в с. Киїнка, 28.02.2022²¹

Місто Харків стало ціллю численних артилерійних атак протягом усього дня 28 лютого. Снаряди влучали в різні райони міста, обстріли супроводжувались руйнуваннями та численними жертвами цивільного населення. Загалом, за повідомленням міської ради, за чотири дні війни 87 житлових будинків зазнали руйнувань внаслідок обстрілів у Харкові²².

Приблизно о 12 годині ранку артилерійний снаряд — ймовірно РСЗО “Смерч” — влучив у тротуар перед входом у продовольчий магазин на одній з вулиць північної частини міста. Внаслідок влучання постраждала літня жінка — їй відірвало ноги²³. очевидці також стверджують про приліт другого снаряда у верхній поверх будинку, в якому розташовано магазин, внаслідок чого пошкоджено квартири на двох поверхах²⁴. Повідомляється також про влучання іншого снаряда неподалік, що спричинило загибель двох чоловіків²⁵.

²¹ No title, Facebook Виталий Вензик, 01.03.22 at 17:23 available at:

<https://www.facebook.com/photo?fbid=1085508438913097&set=pcb.1085508795579728>

²² “No title”, Суспільне Харків, 28.02.2022, 20:16 available at: <https://t.me/suspilnekharkiv/8302>

²³ “No title”, ЧАТ харьковская область, 28.02.2022, 13:07 available at: <https://t.me/c/1666767439/3407>

²⁴ “No title”, Суспільне Харків, 28.02.2022, 12:57, <https://t.me/suspilnekharkiv/8230>

²⁵ «Оккупанты обстреляли окраины Харькова "Градами". Пострадали детская больница, дома и депо», Kharkiv Today, 28.02.2022, 13:11 available at: <https://2day.kh.ua/kharkow/okkupanty-obstrelyali-okrainy-kharkova-gradami-postradali-detskaya-bolnica-doma-i-depo>

Елемент снаряда РСЗВ "Смерч" у місці його влучання біля магазину в Харкові, 28.02.2022

Головне управління ДСНС України в Харкові повідомило, що отримало заявки щодо 169 боєприпасів у межах Харкова й області. З-поміж них також були снаряди РСЗВ "Град"²⁶.

О 12:57 радник Міністра внутрішніх справ України Антон Геращенко на своїй фейсбук-сторінці повідомив про обстріл міста "Градами", надавши відео обстрілів у межах району Салтівка – північно-східній частині Харкова²⁷. Голова Харківської військово-цивільної адміністрації, Олег Синєгуб, повідомив, що обстріли ведуться в напрямку трьох районів: Олексіївка, Салтівка та Павлове Поле. Він звернув увагу на те, що росіяни атакують житлові квартали Харкова, де немає військових об'єктів²⁸.

---

²⁶ No title, Головне управління ДСНС України у Харківській області, 28.02.22, at 18:53, available at: https://t.me/DSNS_Kharkiv/1092

²⁷ Антон Геращенко, Facebook, 28.02.22, at 12:57, available at: <https://www.facebook.com/anton.gerashchenko.7/posts/4874873399266135>

²⁸ Антон Геращенко, Facebook, 28.02.22, at 12:57, available at: <https://www.facebook.com/anton.gerashchenko.7/posts/4874873399266135>

Скріншот з відео про обстріл із РСЗВ "Град" району Салтівка, Харків, 28.02.2022

Обстріл мікрорайону Павлове поле супроводжувався великою кількістю загиблих. Після сигналу "закінчення повітряної тривоги" люди вийшли з укриттів, аби набрати води, і їх обстріляли.

Скріншот з відео наслідків обстрілу району Павлове Поле, Харків, 28.02.2022

Також 28 лютого в мережі рунету почало поширюватися відео, на якому військовий ЗС РФ з латкою “Вони здохнуть, а ми в рай” на грудях знімає себе на фоні вистрілів із РСЗВ “Град”. Знайти першоджерело відео не вдалося, але з огляду на час його перших появ у мережі, відзняте дійсно могло бути обстрілом житлової інфраструктури Харкова. У закритому чаті жителів Салтівки виклали фото з установками РСЗВ “Град”, скерованими в бік Харкова. Фото підписане географічними координатами – $49^{\circ}42'51.9''N$ $36^{\circ}48'59.5''E$, які вказують на село Гракове Харківської області, де наразі стоять сили ЗС РФ.

У першій половині дня 28 лютого війська РФ обстріляли шістнадцятиповерховий будинок у харківському районі Горизонт. Артилерійний снаряд влучив у останній поверх та горище панельного будинку. Усі вікна та сходові марші в ньому вилетіли. Скільки людей постраждало, невідомо. За свідченнями місцевих жителів, другий снаряд приземлився у дворі перед будинком. Ударною хвилею вибило шибки у вікнах до п'ятого поверху. Внаслідок цього влучання згоріло п'ять легкових автомобілів у дворі біля багатопверхівки. Постраждали двоє осіб, одна людина загинула.

*Пожежа, спричинена падінням артилерійного снаряда у двір багатоповерхівки району
Горизонт, Харків, 28.02.2022*

Нижче — перелік і короткий опис інших обстрілів, яких зазнали райони Харкова:

- пряме влучання двох артилерійних снарядів (ймовірно, РСЗВ “Смерч”) у багатоповерховий будинок Мікрорайону-1²⁹. Наслідки: руйнування квартири, знищення автомобіля. Фото:

²⁹ “No title”, Харківська обласна прокуратура, 28.02.2022, 15:53 available at: https://t.me/prokuratura_kharkiv/2932

- подібний снаряд влучив у квартиру в сусідньому будинку. Мешканка квартири загинула в лікарні від поранень³⁰;
- водій автомобіля загинув внаслідок вибуху снаряда на одній з вулиць Харкова на південь від центру³¹;
- під час обстрілу РСЗВ "Смерч" житлового масиву Харкова в автівці загинула родина (кількість осіб не встановлено)³²;
- численні вибухи в низці житлових будинків. Декілька поверхів будинків зруйновано. Інформація щодо поранених чи вбитих відсутня³³.

Окремий інтерес становить ймовірне використання російською авіацією заборонених Протоколом III до Конвенції про певні види звичайної зброї (сторонами якого є і Російська Федерація, і Україна) некерованих фугасних авіабомб проти цивільного населення. Ймовірне використання таких бомб зафіксоване 28 лютого в районі Салтівки на півночі Харкова³⁴. Інформації про постраждалих немає.

В ніч на 28 лютого інтенсифікувались артилерійні обстріли населених пунктів Харківської області та передмість Харкова. Йдеться про селища Пісочин³⁵, Високий³⁶,

³⁰ "No title", Харківська обласна прокуратура, 28.02.2022, 16:17 available at:

https://t.me/prokuratura_kharkiv/2935

³¹ "No title", Харьков LIVE, 28.02.2022, 14:26 available at: <https://t.me/livekharkov/28009>

³² "No title", Харьков LIVE, 28.02.2022, 14:53 available at: t.me/Tsaplienko/1319

³³ "No title", Суспільне Харків, 28.02.2022, 14:34 available at: <https://t.me/suspilnekharkiv/8251>

³⁴ "Российская авиация бомбит Харьков и область — по-видимому, неуправляемыми бомбами". Medium, 28.02.2022, available at: <http://surl.li/blzil>

³⁵ "No title", ТРУХА ⚡ Харьков + Украина, 28.02.2022, 07:49 available

at: <https://t.me/truexanewsua/25655>

³⁶ "No title", Харьков-1654, 28.02.2022, 08:07 available at: https://t.me/kharkiv_1654/28772

Березівка, Зміїв³⁷ та Південне³⁸, що знаходяться на південному заході від Харкова. Артилерійними снарядами (ймовірно, РСЗВ "Смерч") зруйновано приватні та багатоповерхові будинки, пошкоджено майно та господарські споруди місцевих жителів. Даних про постраждалих немає. Військових об'єктів поруч не виявлено.

Під сильними ударами опинилось місто Балаклія. У своєму відеозверненні міський голова Іван Столбовий повідомив про те, що внаслідок авіаударів масштабних пошкоджень зазнали житлові будинки, потрапила під авіаудари лікарня³⁹.

Артилерійний снаряд на вулиці селища Південне, Харківська область, 28.02.2022

---

³⁷ «Оккупанты обстреляли окраины Харькова "Градами". Пострадали детская больница, дома и депо», Kharkiv Today, 28.02.2022, 13:11 available at: <https://2day.kh.ua/kharkow/okkupanty-obstrelyali-okrainy-kharkova-gradami-postradali-detskaya-bolnica-doma-i-depo>

³⁸ "No title", ТРУХА ⚡ Харьков + Украина, 28.02.2022, 07:59 available at: <https://t.me/truexanewsua/25664>

³⁹ No title", Facebook, 28.02.2022, 07:45 available at: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1238708466653545&id=100015432107158

28 лютого о 9 ранку начальник Луганської ОДА повідомив про те, що на території Гірської військово-цивільної адміністрації обстріляні майже всі населені пункти. Найсерйозніша ситуація в селищах Золоте і Гірське; в селищах Новоіванівка і Новотошківське – повсюдні пожежі; селище Нижнє практично знищене. Всюди відсутні комунікації⁴⁰. У Новотошківському після ворожого обстрілу на центральній вулиці сталося загоряння п'ятиповерхового будинку. Зруйновано другий під'їзд. Зайнялася квартира на другому поверсі третього під'їзду⁴¹.

Фото будівлі, зруйнованої від обстрілу Збройними силами РФ у Новотошківському, 28.02.22

О другій годині дня Сергій Гайдай повідомив про обстріл Северодонецька з боку російських збройних сил. Є загибла й поранені місцеві мешканці, пошкоджено житловий фонд⁴². Відбулося влучання в будинок, внаслідок якого загинула місцева мешканка 1967 року народження. Через інше пряме влучання в будинок осколкових поранень зазнала місцева мешканка. Наразі її стан визначається як «середньої тяжкості».

⁴⁰ “Луганська ОДА, Сергій Гайдай: Луганщина тримає оборону”, Facebook, 28.02.22 at 09:03, available at: [facebook.com/odalug/posts/324770046361400](https://www.facebook.com/odalug/posts/324770046361400)

⁴¹ “Пожежники Луганщини рятують мешканців Гірської громади, – Сергій Гайдай”, Facebook, 28.02.22 at 11:16, available at: <https://www.facebook.com/odalug/posts/324827019689036>

⁴² “Російські окупанти обстріляли Северодонецьк”, Facebook, 28.02.22 at 14:27, available at: <https://www.facebook.com/sergey.gaidai.loga/posts/132571612615564>

Фото наслідків влучання в житловий будинок, Сєвєродонецьк, 28.02.2022

Внаслідок влучання снаряда між житловими будинками зазнав осколкових поранень місцевий мешканець. Його стан визначається як «важкий». Відбулося пряме влучання в цивільний легковий автомобіль, припаркований біля одного з цих будинків.

*Фото наслідків влучання снаряда біля житлового будинку та в цивільне легкове авто,
Сєвєродонецьк, 28.02.2022*

У сімох житлових будинках вибито скло з вікон внаслідок вибухової хвилі. По житловому масиву між сімома будинками перебито газопровід.

Голова обласної Донецької ВЦА Павло Кириленко повідомив, що станом на сьому ранку 28 лютого в Маріуполі зафіксовано п'ятеро загиблих, 76 постраждалих⁴³. Національна поліція України заявила про те, що протягом доби (28.02.22) загинуло 6 місцевих мешканців, поранень зазнали 8. Від моменту ескалації війни 17 лютого на Донеччині загинули 46 мирних жителів, поранень зазнали 133 особи, з них двоє – діти. За попередніми даними пошкоджено щонайменше 42 житлових будинки⁴⁴.

28 лютого російські війська, що без бою зайняли м. Бердянськ Запорізької області напередодні⁴⁵, завдали бомбового удару по порту міста⁴⁶. Порти є так званіми "об'єктами подвійного призначення", що означає неможливість їхнього розгляду виключно як цивільних чи військових. Подвійна природа таких об'єктів робить їх легітимними об'єктами атаки, якщо їхня військова цінність достатньо суттєва, щоб виправдати шкоду, якої зазнають цивільні через знищення чи пошкодження такого об'єкта. У випадку з нападом на Бердянський порт, який не використовувався для прийому-опрацювання військових вантажів та, наскільки можливо робити висновки з наразі доступної інформації, не відігравав інших важливих військових функцій, є розумні підстави вважати, що завдання бомбового удару порушували зобов'язання Російської Федерації за МГП.

Захоплення приватної власності

На околицях Херсона 28 лютого о 16:30 солдати окупаційної армії РФ вдалися до захоплення майна місцевого магазину, розташованого на під'їзді до міста. Ці дії були відзняті камерою спостереження магазину та викладені в мережу місцевими жителями⁴⁷. Захоплення приватного майна за МГП допускається виключно в разі нагальної військової необхідності. У будь-якому разі за вилучену власність має бути надана компенсація законному власнику.

---

⁴³ "Маріуполь и Волноваха остаются горячими точками – Павел Кириленко", Youtube, 28.02.22 at 10:18, available at: <https://www.youtube.com/watch?v=g7ack928Ztg>

⁴⁴ "Ситуація на #Донеччина на 28 лютого", Youtube, 28.02.22 at 13:55, available at: <https://www.facebook.com/UA.National.Police/posts/280613274208710>

⁴⁵ "Срочное обращение исполняющего обязанности городского головы г. Бердянска Александра Свидло!", 27.02.22 at 20:27, available at: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1873131029741637&id=100011342747545

⁴⁶ "Порт Бердянска сегодня подвергся обстрелу", Дежурный по Донбассу, 28.02.22 at 18:03, available at: <https://t.me/Novostidnua/14924>

⁴⁷ "Російські військові мародерствують в Херсоні: Оприлюднене відео", depo Херсон, 28.02.2022 at 20:31, available at: <https://herson.depo.ua/ukr/herson/rosiyski-viyskovi-maroderstvuyut-v-khersoni-oprilyudnene-video-202202281430103>